

**El canvi de nom de Sant Carles de la Ràpita**, o la seua consolidació com a nom oficial, dependrà que la participació a la consulta del 12 d'octubre siga molt més important que la que va registrar la consulta pel Garbeach el 2016. La diversitat d'opinions al carrer i a les xarxes, també entre les veus més autoritzades, així ho fan preveure.

# La Ràpita deixarà de ser Sant Carles si així ho volen un mínim de 2.462 veïns

La Ràpita Ò. Meseguer

Sant Carles de la Ràpita o senzillament la Ràpita. Ara sí, el veïnatge té l'opció de pronunciar-se en una consulta convocada per al 12 d'octubre, una data que aparentment no és inòcua -és el dia de la Hispanitat i el nom de Sant Carles està vinculat a la monarquia borbònica- per a un debat que s'entreu més polític i toponímic que no pas històric. Més enllà que la consulta no pot ser vinculant, perquè està convocada sota el paraguai legal de les consultes no referendàries, l'Ajuntament ha introduït un matis important en el seu compromís de fer valer l'opció guanyadora: esta ha de superar el 20% del cens de votants, que s'enfila fins als 12.310 rapitenques i rapitenques incloent-hi els de més de 16 anys. Per tant, Sant Carles de la Ràpita només canviarà de nom si així ho volen un mínim de 2.462 veïns i veïnes de la població.

**SEGONA CONSULTA POPULAR EN CINCS ANYS** El consistori vol evitar un escenari com el de la consulta que va convocar el 2016 -el rapitenques és l'únic municipi de les Terres de l'Ebre que haurà convocat dos consultes ciutadanes d'àmbit municipal i no referendari- sobre el futur del Garbeach, en què hi van votar menys de 1.000 persones, concretament un 8,6% del cens d'electors. Un 67% dels votants van optar aleshores per donar-li a la zona un ús mixt, combinant oci nocturn i activitat diürna, però l'abstenció majoritària va descafeïnar l'exercici de participació ciutadana i la crisi econòmica va impedir la reactivació de l'espai, tot i la millora de les condicions de les concessions dels locals per part de l'Ajuntament.

Ara, tot fa indicar que la consulta sobre el nom del poble tindrà molta més repercussió. Canal Terres de l'Ebre va recollir esta setmana diversitat d'opinions entre el veïnatge, entre els partidaris de mantenir el nom de Sant Carles perquè sempre ha estat així o perquè els agrada, i els favora-



Una imatge de l'església nova, símbol de la construcció de la ciutat neoclàssica que Carles III pretenia aixecar, i una imatge virtual de l'antiga ràpida o torre de vigilància de La Ràpita i de l'antic convent. / TURISME LA RÀPITA / PERE MANEL

bles al canvi perquè els rapitenques mateixos utilitzen majoritàriament el nom de la Ràpita.

L'Ajuntament, governat per ERC amb majoria absoluta, ha anunciat que promourà "tot un procés participatiu" perquè "la ciutadania reflexione i tinga tota la informació", en paraules de l'alcalde, Josep Caparrós. San Carlos de la Ràpita es va constituir oficialment com a municipi el 1838, però la idea d'aixecar-lo provenia del rei Carles III, que cap al 1980 va proposar un nou poblament a la zona que des de l'Edat Mitjana es coneixia com la Ràpita perquè hi havia una ràpida o torre de vigilància construïda pels musulmans, a la qual es va sumar un convent en temps de la reconquesta cristiana, segons la doctora en Història rapitenca Noèlia Borràs. Per tant, Sant Carles de la Ràpita -el nom no es va catalanitzar fins a l'actual període democràtic- va ser una nova població finançada per la corona i l'Estat. Des d'aleshores, només va ser la Ràpita dels Alfacs durant la guerra civil, en territori republicà, fins a l'arribada dels nacionals l'any 38. Alguns partidaris del nom la Ràpita apehen tant a este component republicà com al passat medieval per a defensar el canvi de

### ARGUMENTS A FAVOR

## Accent republicà per a la denominació més estesa al territori

El polítleg ampostí Jesús Colomé reflexionava esta setmana a través de Twitter que més que canviar el nom, la modificació simplement "faria oficial la denominació que tothom fa servir al Montsià". Reivindica la denominació republicana la Ràpita dels Alfacs però aclaria que no caldria posar-li cap cognom diferenciador perquè els altres pobles amb el nom la Ràpita a Catalunya, a la Noguera i al Penedès són nuclis que formen part d'altres municipis. També afirma Colomé que el topònim Sant Carles "no és d'origen religiós, sinó pel rei Carles III, que ideà un projecte per a construir un gran port a la Ràpita, poble que no fundà el rei, ja existia abans del projecte". Altres fonts sí que atribueixen més directament al monarca el nou poblament.

### ARGUMENTS EN CONTRA

## L'aposta del rei Carles III pel progrés de la Il·lustració

La professora d'institut i historiadora Noèlia Borràs reivindica l'aposta de Carles III pel "progrés i les millores en el comerç i l'educació" que va comportar la Il·lustració a tota Europa al segle XVIII, en contraposició a l'Antic Règim, i veu el naixement de Sant Carles de la Ràpita com una conseqüència d'això, ja que el rei borbó "va impulsar el port dels Alfacs i el de Barcelona per a obrir més ports en el comerç amb Amèrica i millorar la connexió fluvial amb Tortosa". "Això és el que sempre s'ha ignorat. Fins i tot la festa d'Orígens se centra en el passat pagès i mariner al segle XIX. És important que la gent ho sàpiga, i si després vol votar pel canvi de nom, que ho faça", conclou, en declaracions a esta publicació.

nomenclatura.

**DE VIL·LAFRANCO AL POBLENOU DEL DELTA** Si es materialitzés el canvi, seria el segon del segle en un indret del Delta, ja que encara el 2003 la Generalitat va canviar oficialment el nom de Vilafranco del Delta -un altre projecte de poblament estatal, en este cas impulsat pel franquisme per a afavorir l'activitat humana a l'hemidelta dret- pel de Poblenou, al terme municipal d'Ampostà. De fet, el topònim Vilafranco ja gairebé no es feia servir popularment, si bé alguna associació en va agafar el nom.

L'hipotètic canvi de nom a la Ràpita tindria efectes com el del canvi de la senyalització i retolació oficial a tot el municipi: no només senyals de trànsit sinó també equipaments o la modificació de les adreces postals ordinàries, però per exemple moltes associacions ja fan servir l'adjectiu rapitenco o rapitenca, sense la referència santoral, i l'Ajuntament ja ha apostat en molts àmbits, com el turístic, per la marca la Ràpita. Sí que s'anomenen Carles III la plaça de l'Ajuntament o l'escola pública més gran del municipi. ■